

JOAN MANUEL TRESSERAS

Esperant la tardor, des de l'esquerra

Els resultats del 13 de juny a Catalunya han generat noves expectatives sobre la possibilitat de canvi a la Generalitat en les pròximes eleccions al Parlament. Ben lluny, per cert, dels pronòstics de fa un any, que auguraven la convocatòria electoral per a després de Nadal, amb una previsible victòria de CiU, beneficiada per la crisi interna del PSOE. Les especulacions sobre la data dels comicis i l'actitud dilatòria de Pujol recobrien una sensació general que tot es mouria per inèrcia, que tot era previsible. Uns quants mesos més tard, el joc de variables sembla haver-se obert. Més que no pas en les darreres oportunitats.

Es rellevant que els resultats de CiU, molt per sota dels esperats, poden reflectir un cert cansament social, un cert avorriment. La proposta pujolista, com tota proposta política, és subjecta a cicles i porta la llavor de la seva pròpia decadència, de la seva caducitat. Tanmateix, igual que el PSC-PSOE ha pogut sortir prou airós d'una situació interna ben galdosa, si Pujol arriba en forma a la campanya podrà segurament redreçar el flux electoral que l'ha mantingut a la presidència. Però no sembla que tingui cap opció d'obtenir, no ja una majoria absoluta, sinó una còmoda majoria simple.

D'una altra banda, un Maragall condemnat a fer de saltimbanqui durant dos anys per no deixar de sortir a la foto, aguantant les patinades de Borrell o de González, i les trepitjades dels buròcrates i comissaris del partit, pot canalitzar les aspiracions de renovació només fins a un cert punt. Per ell, l'empat o el quasi empat tindrien gust de victòria.

Els dos blocs que s'han repartit l'hegemonia a Catalunya durant vint anys poden trobar-se sense la possibilitat efectiva de construir una majoria suficient. I és aquesta lleugera modificació de l'escenari que fa sensació de nou. Res a veure amb un pacte municipal qualsevol o amb la majoria d'esquerres de Barcelona, amb un candidat clarament guanyador que es reforça compartint la gestió. Parlem de la construcció d'una majoria capaç d'engrescar el país, d'incorporar sectors socials amplis que viuen a Catalunya, però que no s'han trobat amb la possibilitat efectiva d'integrar-s'hi, d'endegar noves orientacions, de modificar les relacions econòmiques i polítiques amb l'estat. Par-

lem d'esfondrar la paret de la qual Pujol mateix ha parlat aquests darrers dos anys. I per això cal un capital electoral i una capacitat de mobilització que ultrapassin l'aritmètica parlamentària.

Sens dubte, el règim no sofrirà un daltabaix complet. És impossible. Les hegemònies ho són per això. Són anys protagonitzant la vida política. Són rutines ciutadanes i hàbits adquirits. És l'acomodament a un paisatge. Són els mitjans de comunicació —públics i privats—. Són desenes de milers de devots funcionaris de les administracions. Són les teranyines d'interessos que ens envolten i ens atrapen, a gairebé tots. És la gegantina i reductora bipolarització gestada a final dels 70 i primers dels 80, que va passar per damunt el país —de l'economia, la política, la cultura— afavorint l'arreglamenta-

ment en unes atapeïdes xarxes clientelars. És la dinàmica dels "nostres" i dels "altres" als ajuntaments, als consells comarcals, a les diputacions, als col·legis professionals, a les redaccions, als consells d'administració... Del qui no és dels meus i no reforça la meua opció convertit en sospitós i de poc fiar. I tot plegat establert i eixamplat des de la presumpta honestedat i la franca convicció de la majoria d'implícats. Bona gent, doncs, però endegant un sistema pervers i reductor al voltant de dos pols de

poder, de relacions, de recursos, d'influències.

El PP, afectat a Catalunya d'una precarietat congènita que la polarització anterior ha mantingut i que contrasta amb els seus progressos a Espanya, viu sobretot de la radicalització del conservadorisme de la més conservadora de les ales *convergens*, i de la radicalització de l'espanyolisme de la més jacobina de les ales *psocialistes*. A l'altra banda de l'espectre, entre els qui poden radicalitzar la defensa dels valors de l'esquerra i de la sobirania nacional, hi han somiquejat IC i ERC.

IC i ERC han sofert escissions de relleu en època recent. Per ells les passades eleccions eren un test. IC va subsistir en unes condicions delicades, havent de pagar el cost del trencament d'EUiA i també l'opció empresa d'especialitzar-se a fer de mera ala esquerra fidel del PSC-PSOE. Mentrestant, ERC va obtenir un èxit remarcable que li ha permès d'aparèixer com a força guanyadora. Els electors van donar la confiança al partit històric i a

“Encara que bona part de la seva tasca hagi estat silenciada, ERC probablement podrà arbitrar la composició del nou govern de la Generalitat.”